

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.52>

УДК 378.147:657.1

Р. В. Липський,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2723-669X>*

МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

R. Lipskyi,

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Finance,
Poltava State Agrarian University*

MOTIVATION FOR LEARNING AS A FACTOR IN IMPROVING THE QUALITY OF TRAINING FOR ACCOUNTING AND TAXATION PROFESSIONALS

У статті досліджена мотивація до навчання як важливий чинник підвищення якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування. Розкрито сутність поняття мотивації та її видів, зокрема внутрішньої та зовнішньої. Встановлено, що внутрішня мотивація забезпечує глибше засвоєння знань і стійке професійне зростання. Зовнішня мотивація, у свою чергу, стимулює навчальну активність через оцінювання та заохочення. Проаналізовано практики розвитку академічної самодисципліни здобувачів економічних

спеціальностей. Наголошено на ролі тайм-менеджменту, самооцінювання та рефлексії у формуванні самодисципліни здобувачів. Визначено вплив викладацьких підходів, особливо демократичного стилю, на підвищення мотивації до навчання. Обґрунтовано необхідність створення мотивуючого освітнього середовища у закладах вищої освіти. Зроблено висновок про важливість інтеграції інноваційних методів у професійну підготовку обліковців та податківців. Перспективами подальших досліджень є розробка мотиваційно-освітніх моделей для підготовки конкурентоспроможних фахівців.

The article examines motivation to learn as an important factor in improving the quality of training for accounting and taxation specialists. The essence of the concept of motivation and its types, in particular internal and external, is revealed. It has been established that internal motivation ensures deeper assimilation of knowledge and sustainable professional growth. External motivation, in turn, stimulates learning activity through assessment and encouragement. The practices of developing academic self-discipline among students of economic specialties are analyzed. The role of time management, self-assessment, and reflection in the formation of self-discipline among students is emphasized. The influence of teaching approaches, especially the democratic style, on increasing motivation to learn is determined. The necessity of creating a motivating educational environment in higher education institutions is substantiated. The conclusion is made about the importance of integrating innovative methods into the professional training of accountants and tax specialists. The prospects for further research are the development of motivational and educational models for training competitive specialists.

The current stage of Ukraine's economic development, integration into the European educational space, and growing demands on the professional activities of accounting and taxation specialists necessitate improving the quality of their professional training. One of the key factors in ensuring the effectiveness of training for students majoring in "Accounting and Taxation" is motivation to learn, which

determines the level of activity, independence, responsibility, and desire for continuous professional development.

Despite a significant number of studies devoted to the problems of professional training of economists, the issue of developing the motivation of students in the context of the practical implementation of the competency-based approach, the formation of academic self-discipline, and the influence of teaching approaches on the educational process requires further theoretical generalization and practical content. This issue is particularly relevant in the context of the transformation of educational paradigms, the digitization of the learning environment, and the growing challenges of the labor market, which places new demands on the motivational sphere of future accounting and taxation specialists. Therefore, the study of motivation to learn as a factor in improving the quality of professional training for accountants and tax specialists is important in both scientific and practical terms, as it will allow the formation of effective pedagogical strategies aimed at training competitive specialists in the accounting and financial sphere.

Ключові слова: *мотивація до навчання, академічна самодисципліна, викладацькі підходи, якість підготовки, професійна компетентність, освітнє середовище.*

Keywords: *motivation to learn, academic self-discipline, teaching approaches, quality of training, professional competence, educational environment.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний етап розвитку економіки України, інтеграція у європейський освітній простір та зростання вимог до професійної діяльності фахівців з обліку та оподаткування зумовлюють необхідність підвищення якості їх фахової підготовки. Одним із ключових чинників забезпечення ефективності підготовки здобувачів спеціальності «Облік та оподаткування» є мотивація до навчання, що визначає рівень

активності, самостійності, відповідальності та прагнення до постійного професійного розвитку.

Не дивлячись на значну кількість досліджень, присвячених проблемам професійної підготовки економістів, питання розвитку мотивації здобувачів у контексті практичної реалізації компетентнісного підходу, формування академічної самодисципліни та впливу викладацьких підходів на освітній процес потребує подальшого теоретичного узагальнення та практичного наповнення. Особливо актуальним це питання є в умовах трансформації освітніх парадигм, діджиталізації навчального середовища та зростаючих викликів ринку праці, що висуває нові вимоги до мотиваційної сфери майбутніх фахівців з обліку та оподаткування. Отже, дослідження мотивації до навчання як чинника підвищення якості фахової підготовки обліковців та податківців є важливим як у науковому, так і у практичному аспектах, адже воно дозволить сформулювати ефективні педагогічні стратегії, спрямовані на підготовку конкурентоспроможних фахівців обліково-фінансової сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема мотивації до навчання майбутніх фахівців з обліку та оподаткування є предметом уваги багатьох науковців. Так, Н.В. Антоненко та Л.М. Бабич акцентують на необхідності удосконалення методів і засобів навчання сучасних бухгалтерів, наголошуючи, що традиційні підходи не завжди забезпечують належний рівень мотивації. Значна увага приділяється психологічним аспектам навчальної мотивації [1]. К.М. Березяк, О.П. Накорчевська та О.А. Васильєва дослідили психологічні особливості адаптації студентів до навчання в умовах війни, що безпосередньо впливає на їхню мотиваційну сферу [2]. Д.С. Вербівський розглядає інноваційні технології у закладах вищої освіти як засіб підвищення мотивації здобувачів [3], а Н.О. Гагатік підкреслює важливість проектної та технологічної діяльності для формування ключових компетентностей та внутрішньої мотивації [4].

Вагомий внесок у дослідження проблематики мотивації внесла К.В. Гнедіна, яка обґрунтувала доцільність використання сучасних методів

навчання та інструментів організації освітнього процесу для якісної підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і оподаткування» [4]. Т.О. Гуренко розглядає освіту як основу професійного розвитку бухгалтерів, підкреслюючи роль мотиваційних аспектів у формуванні професійної компетентності [6]. Ж.Ю. Карташова, М.В. Кузів та О.М. Задоріна доводять ефективність проблемно-орієнтованого навчання у підвищенні активності здобувачів вищої освіти, що безпосередньо пов'язано зі стимулюванням їхньої внутрішньої мотивації [7]. Цікавим також є досвід застосування технологій мозкового штурму як інструменту для підвищення мотивації до навчання, описаний В. Кузьміним, О. Хмілем та І. Воронюком [8].

Важливо зазначити, що у дослідженнях Т.О. Погорелової, Т.О. Кобелевої та П.Г. Перерви обґрунтовано необхідність підвищення якості підготовки економістів в умовах діджиталізації та інтеграції у міжнародний освітній простір, що вимагає нових мотиваційних стратегій [9]. О.В. Сікора та Р.І. Пазюк розглядають формування позитивної мотивації засобами ігрових прийомів [10], тоді як Н.Р. Швейгер, Л.Л. Ройко та О.О. Ройко доводять ефективність комп'ютерно-ігрових технологій як засобу мотивації здобувачів [12]. Крім того, зарубіжні дослідники, зокрема U. Paliwal, акцентують увагу на ролі університетів у розвитку сучасної освіти бухгалтерів, що має включати створення мотиваційного середовища для здобувачів [15].

Таким чином, аналіз останніх досліджень і публікацій підтверджує, що питання мотивації до навчання фахівців з обліку та оподаткування є багатограним і потребує подальшого дослідження у контексті розвитку академічної самодисципліни та удосконалення викладацьких підходів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення ролі мотивації до навчання як чинника підвищення якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування та обґрунтування практичних підходів до її розвитку в освітньому процесі. Для досягнення цієї мети передбачено проаналізувати теоретичні підходи до поняття мотивації до навчання та її видів у підготовці здобувачів економічних спеціальностей,

з'ясувати вплив мотивації (зокрема внутрішньої та зовнішньої) на якість фахової підготовки майбутніх обліковців і податківців, охарактеризувати практики розвитку академічної самодисципліни як складової мотиваційної сфери здобувачів спеціальності «Облік та оподаткування», дослідити вплив викладацьких підходів та стилів взаємодії на формування мотивації до навчання здобувачів та визначити напрями удосконалення мотиваційного середовища для забезпечення високої якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мотивація до навчання відіграє ключову роль у підвищенні якості професійної підготовки обліковців і фахівців з оподаткування. Вона визначає готовність здобувачів докладати розумові зусилля, активно опановувати знання та досягати академічних і професійних цілей. Мотивація є багатограним психолого-педагогічним феноменом, який охоплює внутрішні спонукання (інтерес, цінності, прагнення) і зовнішні стимули (винагороди, визнання) до навчання [10, с. 64].

Внутрішня мотивація ґрунтується на особистісних переконаннях і цілях – глибинному бажанні навчатися, розвиватися і реалізувати свій потенціал. Такі здобувачі відчують задоволення від самого процесу пізнання і самостійно прагнуть стати висококваліфікованими фахівцями. Зовнішня мотивація, навпаки, обумовлена чинниками ззовні – оцінками, похвалою, матеріальними заохоченнями чи покараннями. Наприклад, бажання отримати високий бал або похвалу від викладача – це зовнішньо мотивоване навчання. Обидва типи мотивації важливі, але внутрішня мотивація вважається стійкішою: вона забезпечує глибшу залученість у навчання і довгострокове прагнення до професійного зростання. Дослідження підтверджують, що підвищена внутрішня мотивація здобувачів є важливою передумовою успішного засвоєння знань, розвитку навичок і прагнення до самовдосконалення. Мотивовані здобувачі готові застосовувати складніші та ефективніші стратегії навчання, самостійно долають труднощі й демонструють вищі академічні результати. Натомість нестача мотивації часто призводить до пасивності, поверхового

засвоєння матеріалу і зниження якості підготовки фахівця [8, с. 65-66; 12, с. 175-178].

Якість підготовки спеціалістів з обліку і оподаткування безпосередньо залежить від рівня їхньої навчальної мотивації. Мотивація виступає внутрішнім рушієм, що спонукає здобувачів активно опановувати професійні компетентності. Як зазначають дослідники, система мотиваційних чинників у професійній освіті є одним з ефективних засобів удосконалення освітнього процесу і формування в майбутніх фахівців необхідних компетентностей. Висока мотивація до навчання забезпечує стійкий інтерес навіть до складного матеріалу і практичної підготовки, що в результаті підвищує рівень знань і умінь випускників. За результатами опитувань студентів економічних спеціальностей Полтавського державного аграрного університету (ПДАУ), провідними мотивами навчання виявилися пізнавальні та професійні – бажання стати висококваліфікованим фахівцем (80% опитаних), глибоко опанувати знання (70%), отримати інтелектуальне задоволення від навчання (70%), забезпечити успішність майбутньої кар'єри (63% студентів). Переважання таких внутрішніх мотивів свідчить про усвідомлений інтерес до професії, що є вкрай важливим для якості навчання [13].

Водночас зовнішні мотиватори – наприклад, перспектива престижного працевлаштування чи матеріальне заохочення – також можуть стимулювати здобувачів, особливо на початкових етапах навчання. Оптимальним є поєднання внутрішньої мотивації (цікавість до фаху, особисті цілі) із зовнішніми стимулами (підтримка, нагороди), що разом створює потужне підґрунтя для високої навчальної активності. Важливим аспектом є розвиток академічної самодисципліни і саморегуляції студентів, тісно пов'язаних з мотивацією. Вмотивований студент, як правило, здатний до більшої самодисципліни: він усвідомлено планує час на навчання, регулярно виконує завдання і прагне досягнути поставлених цілей [12, с. 178].

Навички саморегуляції – це вміння контролювати власне навчання, долати прокрастинацію, ефективно розподіляти зусилля – суттєво підвищують якість

професійної підготовки [15, с. 29]. Викладачі можуть сприяти розвитку самодисципліни через чітке структурування завдань, навчання здобувачів методикам тайм-менеджменту, постановку досяжних цілей і надання регулярного зворотного зв'язку. Практики академічної самодисципліни, такі як ведення навчальних планів, самостійне опрацювання матеріалу, участь у додаткових проєктах, формують у здобувачів освіти відповідальність за результати навчання [11, с. 136]. Підтримка з боку наставників і кураторів також важлива: менторинг і консультування допомагають здобувачам залишатися мотивованими, справлятися зі стресом і не втрачати навчальний темп. Особливо в умовах зовнішніх викликів (наприклад, під час війни або інших криз) внутрішня самодисципліна та мотивація стають вирішальними факторами продовження освіти. Зокрема, дослідження адаптації здобувачів до навчання в умовах війни свідчить, що психологічна підтримка і збереження мотивації є ключовими для успішного продовження навчального процесу в кризових обставинах [2, с. 405-407].

Отже, формування у здобувачів навичок самоконтролю, наполегливості й академічної доброчесності сприяє не лише їх успішності, а й підвищує якість підготовки як майбутніх професіоналів. На мотивацію значною мірою впливає освітнє середовище та підходи викладання. Позитивна, підтримуюча атмосфера в університеті стимулює прагнення до навчання, тоді як авторитарний або байдужий стиль взаємодії може цю мотивацію пригнічувати. Дослідження показують, що високий професійний рівень викладачів та їхнє партнерське, доброзичливе ставлення до здобувачів суттєво підсилюють внутрішню мотивацію навчання. Коли викладач виступає не лише джерелом знань, а й наставником, готовим до діалогу і співпраці, студенти відчувають більшу залученість та відповідальність за власне навчання. Навпаки, надмірний контроль, відсутність індивідуального підходу чи знецінення зусиль студентів можуть знизити їхній інтерес і впевненість. Тому сучасні педагогічні підходи у підготовці фахівців з обліку та оподаткування акцентують на академічному партнерстві – активній взаємодії викладача і студента. Це передбачає залучення

студентів до обговорення навчальних питань, врахування їхніх думок, стимулювання ініціативи. Такий підхід формує у майбутніх фахівців не лише знання, але й soft skills – уміння комунікувати, працювати в команді, критично мислити, що теж підсилюється через мотивуюче середовище. Крім того, важливою є академічна підтримка – доступність викладачів для консультацій, наставництво старших студентів або випускників для молодших курсів, обмін досвідом. Усе це створює атмосферу довіри і взаємоповаги, де здобувачі не бояться ставити запитання, проявляти цікавість і брати активну участь у навчальному процесі [1, с. 145-147; 9, с. 334-336].

Підтримуюче освітнє середовище також включає матеріально-технічні умови: сучасні аудиторії, комп'ютеризовані класи, доступ до професійних інформаційних баз – усе, що демонструє студентам цінність їхнього навчання і перспективність обраної спеціальності. Аналіз сучасної літератури та педагогічної практики свідчить, що використання інноваційних методів навчання є дієвим шляхом підвищення мотивації студентів і якості їх підготовки. Так, К.М. Гнедіна відзначає, що інтеграція інноваційних методик та сучасних інструментів організації освітнього процесу сприяє покращенню якості підготовки фахівців з обліку і оподаткування [5, с. 20-21].

До таких методик належать, зокрема, активні й інтерактивні форми навчання, що перетворюють студента з пасивного слухача на активного учасника. Приклади включають ситуаційні кейси, імітаційні ігри, групові проекти, дискусії, peer-to-peer-наставництво тощо. Кейс-метод (метод випадків) передбачає розбір реальних або наближених до реальних виробничих ситуацій з практики бухгалтерського обліку, аудиту чи оподаткування. Студенти, працюючи в командах, аналізують проблемну ситуацію (наприклад, складний випадок оподаткування підприємства, виявлення помилок у фінансовій звітності чи розробка облікової політики фірми) і пропонують варіанти рішень. Обговорення кейсів стимулює навчальну мотивацію тим, що поєднує теорію з практикою: майбутні фахівці бачать прикладне значення своїх знань і відчують себе залученими до професійної діяльності ще під час навчання. Як

наслідок, підвищується їхній інтерес до дисципліни та відповідальність за якість власних рішень [4, с. 54-56].

Цифрові симуляції та моделювання є ще одним ефективним інструментом. Застосування комп'ютерних симуляторів у навчанні обліковців і податківців дозволяє відтворити реальні умови роботи – від ведення бухгалтерського обліку на підприємстві до проходження аудиторської перевірки – в безпечному навчальному середовищі. Здобувачі можуть набувати практичних навичок, тренувати прийняття рішень і спостерігати наслідки цих рішень без ризику помилок у реальному житті [3, с. 32-32]. На базі ПДАУ, зокрема, впроваджено використання сучасних інформаційних технологій для підготовки фахівців з обліку, фінансів та оподаткування, що включає освоєння професійного програмного забезпечення, електронних навчальних платформ, онлайн-тренажерів з обліку. Завдяки симуляціям навчання стає більш наочним: абстрактні поняття перетворюються на конкретні практичні дії, що полегшує розуміння і підсилює запам'ятовування матеріалу [13]. Здобувачі отримують «досвід без наслідків», що зміцнює їхню впевненість і мотивує пробувати різні стратегії розв'язання професійних завдань.

Партнерське навчання (форма організації, за якої здобувачі вчаться один у одного, працюючи в парах чи малих групах над спільними завданнями) також позитивно впливає на мотивацію. В процесі спільної роботи формується відчуття взаємної підтримки і відповідальності перед командою. Кожен студент має можливість проявити себе, пояснити матеріал іншим або, навпаки, отримати допомогу у складному питанні. Така взаємодія не лише поглиблює розуміння предмету, а й задовольняє соціальні потреби здобувачів – у спілкуванні, визнанні, співпраці – що підсилює їхню зовнішню мотивацію позитивним чином [6].

Практика наставництва (peer mentoring), коли успішні старшокурсники консультують молодших, є прикладом партнерського підходу, що застосовується у ПДАУ. Вона дозволяє новачкам швидше адаптуватися до академічних вимог, перейняти ефективні навчальні стратегії і відчути

причетність до спільноти кафедри. Одночасно наставники самі покращують свої навички і мотивуються власним прикладом – адже їм належить демонструвати компетентність перед підопічними. У цілому, численні дослідження свідчать, що активне залучення студентів у колективну діяльність (групові проєкти, рольові ігри, обговорення) підвищує їхню навчальну активність і успішність [7, с. 26-27; 13].

Гейміфікація освітнього процесу – впровадження елементів гри (змагання, балів, нагород, рівнів тощо) – нині розглядається як інноваційний підхід, здатний суттєво підвищити зацікавленість студентів у навчанні. Ігрові технології природно приваблюють увагу молоді: рейтинги, бали, відзнаки викликають азарт і дух змагання, перетворюють виконання завдань на захопливий виклик. Водночас ці елементи виконують педагогічну функцію – забезпечують зворотний зв'язок (оцінки як «бали» демонструють прогрес), встановлюють чіткі цілі (умови переходу на наступний рівень) і визнають досягнення, що дуже важливо для підтримання мотивації студентів протягом всього курсу [1, с. 147; 4, с. 55; 5, с. 21]. У ПДАУ елементи гейміфікації впроваджуються, наприклад, через проведення бізнес-ігор, турнірів знавців з обліку, онлайн-квестів з оподаткування. Студенти з ентузіазмом беруть участь у таких активностях, адже навчання відбувається у формі дружнього змагання: кожен прагне виконати завдання найкраще, набрати більше балів, очолити лідерборд [13].

За даними досліджень, проведення ігрових форм підсумкових занять сприяє зростанню мотивації, розвитку критичного мислення та кращому розумінню навчального матеріалу. Зокрема, експериментальне впровадження методу «мозкового штурму» у викладанні продемонструвало помітне підвищення навчальної мотивації здобувачів, покращення їх творчого і аналітичного мислення, а також загальне оживлення групової роботи [8, с. 66-68]. Мозковий штурм, як й інші інтерактивні ігрові методи, створює сприятливу атмосферу співпраці, де кожен учасник відчуває свободу висловлювати думки і пропонувати ідеї. Отже, гейміфікація та навчальні ігри не лише розважають, а й

виконують важливу дидактичну функцію – підтримують стійку мотивацію до навчання, роблять освітній процес більш динамічним, емоційно забарвленим і наближеним до реальних умов діяльності.

Таким чином можна зробити висновок, мотивація до навчання є потужним чинником, що визначає успішність професійної підготовки фахівців з обліку та оподаткування. Внутрішня зацікавленість і прагнення до самореалізації спонукають здобувачів глибше занурюватися в матеріал, наполегливо опановувати компетентності й творчо підходити до розв'язання фахових завдань. Зовнішні стимули здатні доповнити внутрішню мотивацію, надаючи додатковий імпульс і підкріплення досягнень, а оптимальним навчальним середовищем є такий освітній простір, де здобувачі бачать особистісний сенс у навчанні, відчувають підтримку викладачів і колег, мають змогу проявити ініціативу та отримують визнання своїх успіхів. Досягти цього можна шляхом впровадження практик академічного партнерства, розвитку самодисципліни, використання інтерактивних методів та інноваційних технологій навчання. Досвід Полтавського державного аграрного університету підтверджує, що застосування кейс-методів, цифрових симуляцій, партнерського навчання та гейміфікації підвищує рівень залученості студентів і якість засвоєння знань.

Заклади вищої освіти, адаптуючись до вимог сучасності, все більше уваги мають приділяти мотиваційному компоненту освіти майбутніх фахівців з обліку та оподаткування. Адже мотивований випускник – це не лише знавець теорії, а й активний, з творчим підходом професіонал, готовий до безперервного розвитку. Отже, формування стійкої мотивації до навчання має стати невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців з обліку та оподаткування, що дозволить суттєво підвищити якість їхньої фахової підготовки та конкурентоспроможність на ринку праці.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Мотивація до навчання є ключовим чинником підвищення якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування, оскільки визначає рівень їхньої професійної активності та готовності до постійного розвитку. Найвищих результатів у

формуванні компетентностей здобувачів можна досягти шляхом поєднання внутрішньої та зовнішньої мотивації, розвитку академічної самодисципліни та впровадження демократичних викладацьких підходів. Перспективи подальших розвідок полягають у розробленні інтегрованих мотиваційно-освітніх моделей підготовки обліковців і податківців та емпіричному вивченні їх ефективності в різних закладах вищої освіти.

Література

1. Антоненко Н. В. Бабич Л. М. Удосконалення методів і засобів навчання сучасних фахівців з обліку і оподаткування *Приазовський економічний вісник*. 2021. Випуск № 5(28). С. 144-149.
2. Березяк К. М., Накорчевська О. П., Васильєва О. А. Психологічні особливості адаптації студентів до навчання в умовах війни. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. № 10(15). 2022. С. 401-411.
3. Вербівський Д. С. Інноваційні технології в закладі вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2023. Вип. 2 (53). С. 30-33.
4. Гагатік Н. О. Проектна і технологічна діяльність здобувачів освіти як засіб формування ключових компетентностей. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2023. № 81. С. 52-58.
5. Гнедіна К. В. Використання сучасних методів навчання та інструментів організації освітнього процесу для забезпечення якісної підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і оподаткування». *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: зб. матер. всеукр. наук.-метод. конф.* Одеса : Університет Ушинського. 2023. С. 19-22.
6. Гуренко Т. О. Освіта – основа професійного розвитку сучасних бухгалтерів. *Наука та освіта в умовах викликів сьогодення*. 2023. № 208.
7. Карташова Ж. Ю., Кузів М. В., Задоріна О. М. Ефективність проблемно-орієнтованого навчання у підвищенні активності здобувачів вищої

освіти. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science. Futurity Research Publishing*. 2023. Pp. 25-28.

8. Кузьмін В., Хміль О., Воронюк І. Технології мозкового штурму як інструмент для підвищення мотивації до навчання здобувачів вищої освіти. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2023. № 4. С. 64-69.

9. Погорелова Т. О., Кобелева Т. О., Перерва П. Г. Забезпечення якості підготовки фахівців з менеджменту та економіки. *Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір : матер. IV Міжнар. наук.-метод. конф.* (м. Харків, 03 квіт. 2025 р.). Харків : «Факт». 2025. С. 333-337.

10. Сікора О. В., Пазюк Р. І. Формування позитивної мотивації до навчання засобами ігрових прийомів. *Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки*. 2024. № 3. С. 62-69.

11. Шарата Н. Розвиток комунікативної компетентності під час професійної підготовки майбутніх фахівців. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2024. № 2 (106). С. 134-144.

12. Швейгер Н. Р., Ройко Л. Л., Ройко О. О. Використання комп'ютерно-ігрових технологій як засобу формування позитивної мотивації до навчання. *Математика. Інформаційні технології. Освіта*. Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2023. № 10. С. 173-180.

13. Офіційний сайт ПДАУ. Підготовка фахівців з обліку, фінансів та оподаткування за підтримки сучасних інформаційних технологій. URL: <https://surl.li/tybrof>

14. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. URL: <https://osvita.eeipsy.org/index.php/eeip/issue/view/94>

15. Paliwal, Udai. Future of Accounting Profession and Education: Revisiting Role of Universities. *The Management Accountant Journal*. 2022. № 57. Pp. 28-32.

References

1. Antonenko, N.V. and Babych, L.M. (2021), "Improving the methods and means of training modern accounting and taxation specialists", *Pryazovs'kyj ekonomichnyj visnyk*, vol. 5 (28), pp. 144-149.
2. Bereziak, K.M. Nakorchevs'ka, O.P. and Vasyl'ieva, O.A. (2022), "Psychological features of students' adaptation to training in wartime conditions", *Perspektyvy ta innovatsii nauky. Seriiia «Pedahohika», Seriiia «Psykhoholohiia», Seriiia «Medytsyna»*, vol. 10 (15), pp. 401-411.
3. Verbivs'kyj, D.S. (2023), "Innovative technologies in a higher education institution", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriiia: Pedahohika. Sotsial'na robota*, vol. 2 (53), pp. 30-33.
4. Hahatik, N.O. (2023), "Project and technological activity of education seekers as a means of forming key competencies", *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity*, vol. 81, pp. 52-58.
5. Hnedina, K.V. (2023), "Using modern teaching methods and tools for organizing the educational process to ensure high-quality training of specialists in the specialty "Accounting and Taxation"", *Suchasni metody ta formy orhanizatsii osvitn'oho protsesu u zakladakh vyschoi osvity: zb. mater. vseukr. nauk.-metod. konf. [Modern methods and forms of organizing the educational process in higher education institutions: a collection of materials of the All-Ukrainian scientific and methodological conference]*, Universytet Ushyns'koho, Odesa, Ukraine, pp. 19-22.
6. Hurenko, T.O. (2023), "Education is the basis for the professional development of modern accountants", *Nauka ta osvita v umovakh vyklykiv s'ohodennia*, vol. 208.
7. Kartashova, Zh.Yu. Kuziv, M.V. and Zadorina, O.M. (2023), "The effectiveness of problem-based learning in increasing the activity of higher education seekers", *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science. Futurity Research Publishing*, pp. 25-28.
8. Kuz'min, V. Khmil', O. and Vroniuk, I. (2023), "Brainstorming technologies as a tool for increasing the motivation for higher education seekers to

study”, Naukovyj visnyk Vinnyts'koi akademii bezpererвної osvity. Seriya «Pedahohika. Psykholohiia», vol. 4, pp. 64-69.

9. Pohorielova, T.O. Kobieliava, T.O. and Pererva, P.H. (2025), “Ensuring the quality of training of management and economics specialists”, Vyscha osvita za novymy standartamy: vyklyky u konteksti didzhytalizatsii ta intehratsii v mizhnarodnyj osvitnij prostir : mater. IV Mizhnar. nauk.-metod. konf. [Higher education according to new standards: challenges in the context of digitalization and integration into international educational space: materials of the IV International Scientific and Methodological Conference], Fakt, Kharkiv, Ukraine, pp. 333-337.

10. Sikora, O.V. and Paziuk, R.I. (2024), “Formation of positive motivation for learning by means of game techniques”, Tavrijs'kyj naukovyj visnyk. Seriya: Tekhnichni nauky, vol. 3, pp. 62-69.

11. Sharata, N. (2024), “Development of communicative competence during professional training of future specialists”, Humanizatsiia navchal'no-vykhovnoho protsesu, vol. 2 (106), pp. 134-144.

12. Shvejher, N.R. Rojko, L.L. and Rojko, O.O. (2023), “Use of computer game technologies as a means of forming positive motivation for learning”, Matematyka. Informatsijni tekhnolohii. Osvita. Volyns'kyj natsional'nyj universytet imeni Lesi Ukrainky, vol. 10, pp. 173-180.

13. Ofitsijnyj sajt PDAU. Pidhotovka fakhivtsiv z obliku, finansiv ta opodatkuvannia za pidtrymky suchasnykh informatsijnykh tekhnolohij. URL: <https://surl.li/tybrof>

14. Higher education of Ukraine in the context of integration to european educational space (2025), available at: <https://osvita.eeipsy.org/index.php/eeip/issue/view/94> (Accessed 25 June 2025).

15. Paliwal, Udai (2022), “Future of Accounting Profession and Education: Revisiting Role of Universities”, The Management Accountant Journal, vol. 57, pp. 28-32.

Стаття надійшла до редакції 10.07.2025 р.